

תקות מנחם

גיליון מס'
218

יו"ל לקראת ש"פ וירא
הי' תהא שנת אל-על – שנת
ביאת ה'משיח

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם
ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות ב"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם, להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש. ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר עבודה – ב'

מחזור כ"ט שנת הז"ך

בעז"ה יום ועש"ק פרשת לך לך ז' חשון הי' תהא שנת אל-על – שנת ביאת ה'משיח (בגימטריא)
סיום הלכות פסולי המוקדשין והתחלת הלכות עבודת יום הכיפורים

זכות הקרבנות

ב. ועפ"י הנ"ל בפירוש "פסולי המוקדשין" –
למעליותא, והקשר והצורה לקדשים והקרבנות
שחודרים בפנמיות, ובפרשת לך לך בולט ביותר ענין
הקדשים כמ"ש בסיום ובגליון הקודם (מס' 217) מ"ש
חז"ל⁴ ומבואר ברש"י עה"פ דיום הסיום ששי, "במה
אדע כי אירשנה"⁵ שאמר הקב"ה שבזכות הקרבנות
"יתקיימו", בה בא"י, ואח"כ מנויים הבהמות והעופות
שהביא בברית "בין הבתרים", שמורים על כו"כ
קרבנות צבור ויחיד שבאין לכפרה, שזהו כנ"ל "פסולי
המוקדשין", [ואפ"ל שהחטאות והאשמות שעליהן
מדובר בברית "בין הבתרים" הם כעין "פסולת" וטפל
(למעליותא) לעומת קרבנות עולה ושלמים כמ"ש רש"י
בפרשת ויקרא⁶ שקרבן עולה שאחר החטאת, כמו
"דורון לאחר שריצה הפרקליט".

"תקות" חוט השני⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

א. פסולי המוקדשין למעליותא – מל' פיסול וצורת
המוקדשין.

ב. בפרשת לך לך ב"ברית בין הבתרים", בזכות הקרבנות –
קיום יום ישראל בארץ ישראל.

4 ב"ר מ"ד, יד. מגילה לא, ב. תענית כז, ב.

5 לך טו, ח.

6 ה, ח, מזבחים ז, ב.

7 יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה
המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות
מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי
הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו
"תקות מנחם" ח"א).

פיסול וצורת המוקדשין

א. במחזורים הקודמים שאלנו, מדוע נקראים ההלכות "פסולי
המוקדשין", כשמדובר כאן גם בפסולים אבל גם בקרבנות
הכשרים והמותרים, ולכולם הוא קורא פסולי המוקדשין?
ואמרתי לבאר ע"ד ה"צחות" (ע"ד מ"ש ב"איסורי מזבח")
לפרש "פסולי המוקדשין" גם באופן חיובי למעליותא.

"פסולי" - אפשר לפרש גם מלשון פיסול וצורה (היינו, לא רק
מל' פסולת ופסול, אלא מלשון פיסול) היינו פיסול וצורת
הקדשים באדם ובבהמות הקרבן, היינו החדרת צורת הקדושה
בפנימיות.

[ואפ"ל גם בפירוש המלה פסולת – שהוא לא רק דבר שלילי
ובזוי, אלא מה שבא בגלל וע"י הפיסול והצורה, וקשור לפיסול
הצורה שבא ממנה [שזהו פי' פסולת כפשוטו – שבא בגלל
הפיסול],

וע"ד מ"ש חז"ל על הנאמר בפרשת כי תשא¹ "פסל לך" שני
לוחות אבנים כראשונים": "הפסולת תהיה שלך, משם נתעשר
משה הרבה"² ובמקום אחר איתא "מכאן אמרו מפסולתן של
לוחות נתעשר משה"³, והיינו שע"י פיסול הלוחות, חדרה
מעלתן גם בפסולת, והם העשירו את משה. וזהו לך שמעלת
הלוחות תחדור גם למשה [וה"פסולת" היא למעליותא –
החדרת הפיסול והצורה]. וכן בעניננו פיסול והחדרת הקדשים
והקדושה.

1 תשא לד, א

2 פרש"י עה"פ שם

3 נדרים לח, א. וראה רשימת כ"ק אדמו"ר מהר"ש נדפסה בסוף ספר
התולדות אדמו"ר מהר"ש (קה"ת תשי"ז) ועיין בארוכה בלקו"ש ח"י"ט ע' 106
ואילך.

בעז"ה

יום א' פרשת וירא ט' חשוון ה' תהא שנת אל-על – שנת ביאת
ה'משיח (בגימטריא)
סיום הלכות עבודת יום הכיפורים והתחלת הלכות מעילה

החטאות לכפרה

א. את הלכות עבודת יום הכיפורים התחילו בש"ק פרשת לך לך, וכפי שכתבנו, בסיומים הקודמים, בפרשת לך לך, ב"ברית בין הבתרים", מדובר ע"ד הקרבנות לכפרה – החטאות והאשמות. ושנים מהן אומר רש"י במפורש שהן מעבודות יום הכיפורים, על "עגלה משולשת"⁸, אומר רש"י: "שלה עגלים רמז⁹ לשלה פרים, פר יום הכיפורים וכו'" ועל "עז משולשת"¹⁰ אומר רש"י: "רמז לשעיר הנעשה בפנים וכו'" שהכוונה היא לשעיר יום הכיפורים שהוא "שעיר החטאת אשר לעם"¹¹, שהיזו את דמו בפנים בקדש הקדשים.

[והרי מצד "מתכפין התחלה להשלמה"¹² התחילו הלכות עבודת יום הכיפורים ביום שישי שסיימו את ההלכות הקודמות, שישי דפרשת לך לך, בו נאמר ולומדים על "ברית בין הבתרים" וזכות וענייני הקרבנות].

מילת אברהם ביום הכיפורים

ב. את הלכות עבודת יום הכיפורים מתחילים בשבת פרשת לך לך, בה לומדים בשיעור החת"ת ע"ד מילת אברהם, וע"פ ה"פרקי דרבי אליעזר"¹³ מילת אברהם אבינו היתה ביוהכ"פ, כי לומדים מגז"ש "בעצם היום הזה נימול אברהם"¹⁴, וכמשי"ש: "מה הוא בעצם היום הזה בגבורת השמש בחצי היום, ולא עוד אתיא עצם עצם מיום הכיפורים, מה להלן "וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה, כי יום כיפורים הוא לכפר עליכם לפני ה'"¹⁵ "שביום כיפורים נימול אברהם"¹⁶.

והעירני הרה"ת אהרן יוסף שי' כגן שכ"ק אד"ש בלקו"ש¹⁷ מקשר זאת עם מה שלומדים ממילת אברהם, שמילה דוחה שבת, שזהו"ע הקשור ב"עצם" – התקשרות עצמית דישראל להקב"ה בברית מילה, שלמעלה מכל הפגמים, ולכן משם הכפרה – "עיצומו של יום הכיפורים מכפר"¹⁸, וקשור עם קיום תו"מ במסירות נפש, ולכן דוחה שבת ו"שבת שבתון" [ומציין לאוה"ת בפרשתנו¹⁹ שמקשר למשי"נ "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני הוי' תטהרו", שהטהרה מדרגת "לפני הוי'", למעלה משם הוי' וחכ', ו"תטהרו" - בגימטריה כתר.

ברית המילה כקרבן

ג. הברית מילה הוא כהקרבן הקרבן, וכמו שאומר אבי הבן אחרי הברית בהרחמן שכתוב בסידור: "כאילו הקרבתיהו לפני כסא כבודך", ויוהכ"פ הוא יום הקרבנות.
ד. מצוות מילה בזמנה היא ביום השמיני, וכן יום הכיפורים.

"תקות" חוט השני"⁷

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. בזכות הקרבנות הקיום בא"י.
- ב. בפרשת לך לך בברית בין הבתרים, רמז לפר יום הכיפורים, ולשעיר הנעשה בפנים ביום הכיפורים – עבודת יום הכיפורים.
- ג. י"א שמילת אברהם ביוהכ"פ
- ד. ברית מילה כקרבן, וביוהכ"פ עבודת הקרבנות.

בעז"ה

יום ד' פרשת וירא י"ב חשוון ה' תהא שנת אל-על – שנת ביאת
ה'משיח (בגימטריא)

סיום הלכות מעילה וכל ספר עבודה – ספר השמיני והתחלת ספר
התשיעי ספר הקרבנות - הלכות קרבן פסח

ברית המילה – החוק הראשון

א. בסיום הלכות מעילה שהוא סיום כל ספר עבודה, מדבר הרמב"ם ע"ד החוקים של התורה ומעלתם ש"כל הקרבנות הם מכלל החוקים" [וכפי שאומר הרמב"ם בתחילת ספר עבודה והל' ביהב"ח שמטרת בנין המקדש היא, מקום להקריב הקרבנות], ועל שמירת קיום החוקים שהם למעלה מהשכל והטעם כמו קיום המשפטים, וכלשון הרמב"ם "החוקים שאין טעמם ידוע".
ובפרשת וירא מדובר ע"ד החוק הראשון בתורה

¹⁷ לקו"ש לך חליה ע' 59.

¹⁸ שבועות יג, א.

¹⁹ אוה"ת לך (כרך ד) תשלב.

8 לך טו, ט.

9 ב"ר מד, יד.

10 לך טו, ט.

11 אחרי טז, טו.

12 נוסח "רשות לחתן בראשית". שכתב כ"ק אד"ש מה"מ מילים אלו למארגן סיומי הרמב"ם בבית משיח – 770, הרה"ת מנחם נחום שי' גערליצקי.

13 פדרי"א פכ"ט הובא בתוספת ר"ה יא, א. ד"ה אלא דקאי בחג.

14 לך יז, כו.

15 אמור כג, כח.

16 ובתורה שלמה מביא מ"ש ב"שכל טוב" להדיעה שיצחק נימול ואברהם נולד בחג הפסח, לומדים בגז"ש ממי"ש בחה"פ: "ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים" (בא יב, מא).

יצחק] ז. א. שביים שלומדים ברמב"ם על ענין החוק מדובר בחת"ת על ברית המילה הראשונה שהיתה לשמונה ימים.

וגם המלה "חוק" מתחילה באות – ח', והמילה חק בגימטריא 108, שמשעותו, ה-8 שלמעלה מה-100: ה-100 מסמל את השלימות בטבע, בעולם טעם ודעת, וה-8 - למעלה מטעם ודעת והאור שלמעלה מסדר ההשתלשלות – הא' ד"אלופו של עולם" שלמעלה מה-ז'.

בריתך שחתמת בבשרנו

ג. ענין הברית מילה שנקרא "חוק" מתבטא גם בזה שמבואר בחסידות שחוק הוא מלשון אותיות החקיקה, ההתאחדות באופן כמו הלוחות "חרות על הלוחות"²⁹. וכך היא ההתאחדות עם התורה והקב"ה, באופן של מס"נ שלמעלה מן השכל ולמעלה מטעם ודעת.

וזה מתבטא גם בזה שהברית עושה סימן, וחותרם וחקיקה בגופו של האדם, כמו שאומרים בברכהמ"ז "ועל בריתך שחתמת בבשרנו", שזהו סימן ואופן של חקיקה בגופו של האדם, על הקשר של היהודי עם הקב"ה. וכן אומרים בברכה שתקנו לומר לאחר הברית מילה: "וחוק בשארו שם", היינו החקיקה והסימן בשארו שהוא הגוף, באופן של קשר שלא ימחק לעולם, ולפני"ז אומרים בברכה "אשר קידש ידך מבטן", וכמ"ש המפרשים של הגמ' שזה מוסב על יצחק שעליו נאמר "ואת בריתי אקים את יצחק"³⁰ שהוא היה קדוש מבטן, ואומר "בעל הטורים" ש"אקים" הוא ר"ת ונוטריקון "אשר קידש ידך מבטן".

[וע"ד הצחות אפ"ל "מעילה" – נוטריקון: מילה, והע' – עבודה]

ספר השמיני בחודש השמיני

ד. וסיום זה הוא סיום של ספר "עבודה", שהוא ספר השמיני שמורה על הענינים שלמעלה מטו"ד, והרמב"ם כאן כותב שכל הקרבנות (כולל דיני מעילה) הן מכלל החוקים ומורים על הענינים שלמעלה מהטבע וטו"ד, שזהו בכללות עניני בית המקדש שהיו בו כל הניסים שלמעלה מהטבע והעולם, קשור עם האור שלמעלה מהעולם, והאור של לעתיד לבוא.

ומסיימים את ספר השמיני בחודש השמיני – חשון (ביום שלומדים בחת"ת על מילה בשמיני) וחשון שמתחיל בח'. וחשון גימטריא "משיחו"³¹, וב"הרחמן" שאחרי ברית מילה אומרים "הרחמן הוא ישלח לנו

מצות המילה [שאמנם מדובר ע"ז כבר בפרשת לך לך המברכת את שבוע פרשת וירא, אבל בפרשת וירא מדובר ע"ד הילד היהודי הראשון שנמול לשמונה, מילת יצחק שנימול לשמונה ימים, וענין זה מרומז גם באות ח' במילה יצחק, שה-ח' רמז שנימול לשמונה ימים, כמ"ש רש"י²⁰ עה"פ²¹ בפרשת לך לך "וקראת את שמו יצחק"].

וענין הברית הוא ענין של חוק שהיא מצוה שאינה מובנת שלמעלה מן השכל, ומקשרת את היהודי באופן של ברית וחוק שלמעלה מטעם ודעת, ובפרט מילה לתינוק בן שמונה ימים שעדיין אינו שייד להבנה של המצוה והקשר לקב"ה, וזה מדגיש הרבה יותר את ענין החוק שבזה.

הכנסת אורחים במסירות נפש

וכאן יש דבר נפלא שהתחילו את הלכות מעילה (שהרמב"ם כותב בהלכה זו שהחומר בהלכותיה הו"ע של חוק שלמעלה מהטעם) ביום א' דפרשת וירא, אז לומדים בחת"ת ברש"י הראשון שה"וירא"²² היה ביום שלישי למילתו של אברהם, ואברהם אבינו קיים את מצות הכנסת אורחים באופן של חוק ומס"נ שלמעלה מטעם ודעת, כי הרי נאמר²³ "ביום השלישי בהיות כואבים" [ומעניין שעל ענין הכנסת אורחים וליוויים כותב הרמב"ם בהלכות אבל²⁴: "והוא החוק שחקקו אברהם אבינו" כמ"ש²⁵ "ואברהם הולך עמם לשלחם" ואומר רש"י "ללוותם כסבור אורחים הם"]. וברביעי של פרשת וירא, ביום זה שמסיימים את הלכות מעילה, לומדים בחומש בפועל על המילה הראשונה לשמונה, כנאמר כאן²⁶ "וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים" שבזה מודגש ביותר ענין החוק [ואולי האותיות חק שביצחק – רמז לענין החק (וי"צ' = 100: רמז למאה שנה שהי' אז אברהם)].

[ואח"כ נאמר²⁷ "ויעשה אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק", וי"א²⁸ דקאי על סעודת ברית מילה, ומרומז במילה "ה'ג'מל" – ביום ה' ג' = 8, מל את

20 תנחומא קרח אות יב מדב"ר יח, כא. פרקי דר"א פל"ב.

21 לך יז, יט.

22 יח, א.

23 וישלח לד, כה.

24 פי"ד הי"ב.

25 וירא יח, טז.

26 כא, ד.

27 כא, ח.

28 תוסי ד"ה שש אנכי שבת קל, א. אומרים בשם המדרש (שחר טובב עה"פ "למנצח על השמינית" (תהילים ו, א. הנדרש על המילה בשמיני יב, א) אח"כ בשם המדרש ספרד"א פ' כט) כבפנים עה"פ ויעש אברהם.

29 תשא לב, טז.

30 לך יז, כא.

31 תהילים כ, ז.

ממוצא שפתיים.
ותפקידו של האמן לשנות הצורה של החומר וסדר
האותיות ומ"חמר" לעשות "רוח".

מפסלתן של לוחות נתעשר משה
הרבי הרש"ב פעם אמר, שכשמחפש בספרים איזה ענין
או מראה מקום, ובזמן זה רואה או מוצא כו"כ עניינים זהו
ע"ד מאחז"ל "מפסלתן של לוחות נתעשר משה"

שמירת המשפטים כחוקים!
בסיום הלכות מעילה וספר עבודה, מאריך הרמב"ם
בפרוטרוט שחשוב לקיים ולשמור את החוקים שאין טעמן
ידוע כמו את המשפטים, ופעם השתתף בסיום זה הרב של
חב"ד בפאריז, הרה"ג הרה"ת הלל ז"ל פבזנר, ואמר: שאצל
הסידים היו מתברכים: "הלוואי שנקיים את המשפטים כמו
את החוקים": שכמו שאת החוקים שלא מבינים אנו
מקיימים עם חסידישער טעם וגעשמאק של 'קבלת עול'
חסידי, הלוואי שבאותה החיות וקבלת עול נקיים גם את
המשפטים המובנים

לעתיד לבוא – מי"ד ממ"ש!
פעם במאמר על פרשת שלח ב"מאמר כעין שיחה" דיבר
אד"ש על דרגא ובחינה מסוימת שהיא תהיה לעתיד לבוא
בביאת המשיח, ומיד אמר בזה"ל: "וואס מיין איך לעתיד
לבוא: מיד ממ"ש!!" (= מה כוונתי לעת"ל: מיד ממ"ש!!)
היינו שהגאולה באה מיד ברגע שלאחרי זה, והיינו לעתיד
לבוא..

לזכות
חתן יוסף יצחק שיחי
מזל טוב! ליום הבר מצוה ג' חשון.
יה"ר שבעז"ה יגדל לחסיד ירא שמים ולמדן
והוריו ירוו ממנו שפע נחת יהודי חסידי
מתוך בריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים
ויזכו לקבלת פני מלך המשיח, מי"ד ממ"ש נאו!
נדפס ע"י הוריו מרדכי ומלכה שיחי שטיינברג

(דברים שנאמרו בסעודות סימני הרמב"ם בביהכניס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

את משיחו הולך תמים". ובמילה חשון ישן האותיות
נחש שהוא בגימטריא משיח, וכידוע המבואר בחסידות
ובשיחות אד"ש מה"מ³² שהמשיח יגמור לתקן את כל
הפגמים והגלות שבאו בגלל חטא הנחש. וכן הוא
אותיות חושן שקאי על בית המקדש שהוא תיקון
והפיכת הגלות, שע"ז מדובר בספר עבודה, ותחזינה
עינינו בבנינו ע"י מלך המשיח מי"ד ממ"ש נאו!

[ובהמשך להני"ל: בהלכות מעילה יש ח' פרקים,
וההלכה האחרונה (שמדברת על החוקים, ולומדים
זאת ביום החת"ת על מילת יצחק לשמונה⁹ היא הלכה
ח'. (וכן בהלכה הראשונה של ספר "עבודה", הלכות
בית הבחירה ח' פרקים)]

וכל זה קשור עם ביהמ"ק דלעתיד וביאת המשיח
שקשור למספר 8 – העילוי שלמעלה מההשתל': כי
המשיח השמיני מ"ח נסיכי אדם" ו"כונור של משיח של
ח' נימין", ועל הזמן ההוא נאמר "אז" (כמו "אז ישיר"
– רמז לעת"ל, ו"אז ימלא שחוק פיננו" ואומר אד"ש
מה"מ שקאי על דור הח', שהיה כבר דורנו שהוא (הרבי
הרי"צ) הח' מהבעש"ט, ולכן בוטלו כל ההגבלות של
השו"ע על רבוי השמחה לכבוד מלך המשיח.

בחשון חנוכה ביהמ"ק השלישי

ה. בחודש חשוון הוא זמן בנין וחנוכה בית המקדש
השלישי, כפי שכותב במדרש ילקוט שהקב"ה הבטיחו
לחודש חשוון, שבו יבנה בית המקדש הג', כי חודש חשוון
בא בטענה, שבו גמר שלמה את בנין בית המקדש
הראשון, ולא חנכו (ע"פ ציווי ה') עד חודש תשרי הבא,
כמ"ש במלכים א', ולכן הבטיח ה' לחודש חשוון שבו
יבנה המקדש לעת"ל, וזהו א' הפירושים בשם ירח
יבול", וזהו עוד קשר נפלא לספר "עבודה".

אורח – אור ח'

ו. בסמוך למצות מילה מדובר ע"ד מצות הכנסת
אורחים ואפשר לומר שענין ה-8 והאור שלמעלה מסדר
השתלשלות, מרומז גם במילה "אורח" אור- ח'.

בקשר ל"פסולי" המוקדשין ה"חומר נעשה רוח"

סיפר לי אמן פרופסור שהתקרב לתורה ומצוות, שהי' לו
בית ספר לאמנות ע"פ תורה, בירוחם שבדרום ארה"ק
והרבי קירבו [שתפקידו של האמן – מלשון אמת ואמונה –
להוציא ולהבליט מהחומר את האמת והאמונה ולשלוט את
אלה ה"אמנים" בעולם שר"ל מבליטים את ה"חומר"
והתאוותנות] ופעם הרבי אמר לו ביחידות שתפקידו של
האמן לשנות הצורה ולעשות החומר לרוח.

ואד"ש הסביר לו: חמר ורוח הן אותיות שוות בשניהם ח'
ור' ובמילה חמר – באמצע אות מ', ובמילה רוח – באמצע
ו'. והאותיות מ' ו-ו', מתחלפות שתיהן מאותיות בומ"ץ